

Szegeden ilyen még nem volt

Ma: Nagy Albert szerzői estje

— Szegeden nem volt még ilyen vállalkozás: itt élő, itt dolgozó néptáncalkotó önálló estje. Hogyan határozta el magát az effajta megméretkezésre?

— Eppen tíz éve készítettem el az első koreográfiáimat. Közöttük kétségtelenül olyanok is vannak, amelyeket nem szívesen iktattam volna az est műsorába. Mindazonáltal szükségem érzem egyfajta számvetésnek: egy évtized nagy idő a néptáncos életben. De akár kerek számokról van szó, akár nem, időszakként hátra kell pillantani alighanem minden alkotónak: mit végeztem, mire jutottam a céljaimhoz-ideimhoz képest, vagyis: hogyan tovább?

— Elmondaná, milyen válaszokat adott magának a kérdéseire?

— Mindig az volt a célm, hogy koreográfiáim a lehető legközelebb maradjanak az eredeti, paraszti táncműveléshez. Dramaturgiában térformálásban, hangulatban egyaránt a lényegi egyezésekre törekedtem. A revüstílus nem az én világom. Ez a törekvés persze belső harcokkal jár, hiszen az improvizatív jellegű magyar táncokat mégis újra kell fogalmazni, színpadra való, mindenképpen kötött produkciókká kell formálni. Az alkotói módszer és stílus tekintetében sokat tanultam Timár Sándortól. Am nem utánoztam koreográfusokat, műveket, s ha eredmények számbavételéről van szó, erénynek tekintem, hogy elsősorban a személyes, gyűjtőúton szerzett tapasztalataim, tanulásaim, érzelmeim irányítottak, valamint azoknak az együtteseknek érdekei és lehetőségei amelyeknek a koreográfiákat készítettem. Kizárólag olyan dialektusok táncanyagának a feldolgozására vállalkoztam eddig, ahol magam is jártam, beszéltem rengeteg emberrel, megismertem a régi életének legapróbb részleteit, szokás- és gesztusvilágát, jellemző reakciókat, gondolkodásmódot — a konkrét táncanyagot kivül.

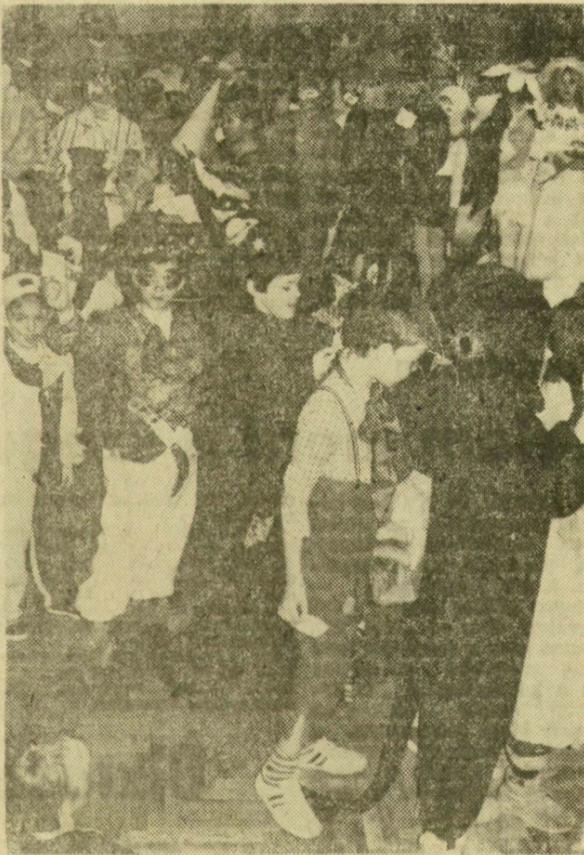
természetesen. Hogyan tovább? Ugy vélem, ugyanez az út járható számomra. Minél többet dolgozom, annál több új tennivalót fedezek föl magamnak. A néptáncművészek úgy tetszik, kiapadhatatlan forrást birtokolnak, nagyon sokára jutunk el addig, hogy mondhatjuk: teljességében ismerjük és megmentettük-feldolgoztuk a magyar paraszti kultúra kincszeit.

— A mai kétrészes műsorban mely este 7 órakor kezdődik a Kisszínházban, a

Szeged és a Fonó együttes mutatja be a koreográfiát. Tudom, hogy nehéz, de válassza ki kérem a tíz év terméséből, ami szívének a legkedvesebb!

— A legutóljára elkészült, méhkeréki anyagot feldolgozó munkámnak szurkolok leginkább. Nagyon szeretném, ha amúgy istenigazából „megszólalna” a színpadon. Nagy gonddal, a videofelvételeket a legaprólékosabban tanulmányozva csináltam...

Sulyok Erásébet

A mai néptáncos eseményt megelőzte egy másik: könyved, vidám gyerekekarsang volt szombaton délután a Vasutas Művelődési Házban. A Szeged Táncegyüttes több száz tagú gyereksportjaiból a leginkább vállalkozó szelleműk öltöttek ötletes farsangi kosztümöt. A felnőtt táncosokból alakult zsűri dicsérte őket Zsoldos Ilkó táncpedagógus Teszary Miklós asszisztenciájával „vezényelte” a mókás felvonulást és a fergeteges-vidám ösztáncot.

Dominio — a téemkás

Tessék kérem a kezemet figyelni, mindig csak a kezemet, mert lehet, hogy csak a kezem, de ha nem, akkor is csak a kezemre tessék nézni, mert úgyis mindent az azal követek el. Itt van ugye ez a két üveglap, íme egy, kettő, itt ez a papírselejt az ő feliratával, és most tessenek nagyon mereszteni a becses bogycókat, mert ez a papír máris a két üveglap között van. Egy, kettő, háááá! Taps!

Hogy mi a mutatvány lényege?

Elmagyarázom, mondhatnám, befratom önöket, kedves Délmagyar-olvasók Dominio bűvészkolájába. Nos, hát, első mutatvány: lyukat fúrok az ajtóra. Második: Felteszem az első üveglapot. Harmadik: ráhelyezem óvatos mozdulattal (tetszenek figyelni?) a papírt majd még egy óvatossággal a második üveglapot és leszorítom. Most jön a PRODUKCIÓ! Két — a mutatványhoz jólérel elkészített — facsavarral a kifúrt lyukakon át hozzáfogatom az ajtóhoz az egész hóbelevancot, aztán két csavarás a varázscsavarhúzóval és máris készen van a NAGY SZÁM! El lehet olvasni, szebb, mint a magyar kártya bármelyike: KERESKEDELMÍ és PÉNZÜGYI OSZTÁLY. Hát nem gyönyörű? Fellésem színhely a Szegedi MÁV Igazgatóság. Fellépti díjam... hát nem éppen sztárgázi, de köszönöm szépen, megvagyok. Tizenharmadik éve dolgozom

a vasútnál, három éve pedig a székházban. Téemkás. Nem tévesztendő össze a géemkával, ami ugye nemcsak egy betűben különbözik az előbbtől... nekem mégis az felel meg.

A mutatványom? Ja, igen, jól tetszenek mondani, az egy egyszerű táblafelérősítés, önök is meg tudják csinálni. Hát igen Téemkásban ennnyit kell bűvészkedni. Ennyit is elég. Feltéve, ha ez után nem esik le... évekig...

Ezek után hadd áruljam el, hogy amikor a karbantartó brigáddal leteszem a csavarhúzó, veszem az alig derékgig erős kis bórondóm, bepokolom a valamivel nagyobb kispolskimba (bár lehet, hogy fordítva olcsóbb lenne), s nyakamba veszem a világot. Már amennyire egy hétvégén lehet. Tegnap éppen Zákányszéken lettem volna, ha a fellépést nem mondják le, szombat éjjel Vásárhelyen adtam műsort, amolyan hazai pályán, mert vasutasból volt. A jövő héten Kisújszállás. Röske, Apátfalva következik, utána lehet, hogy Szolnok esetleg Miskolc vagy Szombat hely... nem is tudom. Nyolc éve bűvészkedem, ez alatt voltam Csehszlovákiában, az NSZK-ban meghívással és... Ja, Szegeden? Nem annyira... inkább messzebb. Itthon tíz közül, ha egyszer.

Szeretem a munkámat, mind a kettőt, igen, nem is akarom otthagyni a téemkás,

s jól vagyok így is. Azt hiszem szeretnek az emberek, több helyre vissza is hívtak és ez a szeretet — mindegy, melyik pódiumon érzi az ember — éltető forrás, táplálék...

Mint a galambjaimnak. Sose felejttem el: Orosháza léptem fel, s már a negyedik galambot húztam elő a kendőből, amikor az első leszállt a földre, és békésen szedegetni kezdett. Utána a másik három. A szám közben. Beleizzadtam. Hát még, amikor megláttam: konfettivel szórták tele a színpadot. Szegények, azt hitték, hogy igaz!... Pedig tudhatnák, hogy egy bűvész... Még a neve sem! Engem úgy hívnak: Szűcs László.

Zs. I.

Téli „aratás”

Megérielt élmények sorakoznak az újszegedi paravánokon és tárlókban. A tavalyi nyár mártélyi magvetésének kalásza. Azok a rajzok, festmények, érmek és szobrok, melyek a XIX. Országos Ifjúsági Képzőművész Táborban kapták első inspirációikat. A Holt-Tisza buja természeti közegében, az alföldi tanyavilág szikár tájain, a sokat próbált parasztemberekkel ismerkedve, a tábor művész vezetőitől tanulva, a közönség érlelő kohójában edződve. Ezek ugyanis azok a hatások, melyekre tudatosan építettek lassan hűs ezteendővel ezelőtt akik életre hívták és támogatták az ország ifjú amatőr képzőművészeinek műhelyét. Azt a fórumot, mely azóta nemcsak érett művészeket anyakönyvezhet, de azzal is joggal büszkélkedhet, hogy nincs az országnak olyan pontja, ahol ne élne és dolgozna festő, esztergályos, építész, tanár, vagy technikus, akiket Mártélyon szép élmények, szakmai tapasztalatok, szellemi szálak ne kapcsolnának.

A mártélyi alkotótáborok célja — ezt hangsúlyozta megnyitójában Czako János —, hogy ebben a különlegesen szép és sajátos ter-

mészeti környezetben a fiatal alkotók olyan elméleti és szakmai ismereteket szerezhessenek, melyek segítik alkotói munkálkodásukat; betekintést nyerjenek az egyetemes és a hazai művészethistória berkeibe; tájékozódjanak a legfrissebb törekvésekről; biztos iránytűk segítségével igazodjanak el a képzőművészet bonyolult világában; életre szóló utra való legyen a környezet igényes és izléses formálása...

Fél évtizede a szegedi Téli Tárlatok sora összekötő kapocs két nyári találkozás között, a folyamatosság biztosítéka. A nyári élmények, tapasztalatok ilyen tájra érnek be, a tanultak leszűrődve, átértékelve jelennek meg. Egy-egy eseményt rögzítő krokiból érem lett, a vázlat festményévé érett, a tanulmányok sokasága kristályosította a lényegét. Egyszóval téli betakarítás ez a javából, s fölkészülés a következő tábora. Amely az idén jubilál, augusztus első napjaiban nyitja kapuit a huszadik.

A mostani tárlat jó színvonalú, változatos és színes. Gazdagodik a műfaji palettán, a hagyományos formák mellett megjelenik az il-

lusztáció, a zománc, a textíli, a jálszóteri fapaszttika terte. Legerőteljesebb vonulatában egészségesen kötődik a hagyományokhoz, a természethez és az emberhez. Gyönyörűek Szabó Csilla anatómiai pontossággal és lírai átéléssel készített növényportréi, ifj. Holler László színes képeslapjain a lényegre kereső emlékekre találhatunk; Mráz János magával ragadóan az élmény és precíz analízis viszonyait kutatja; Varga Éva vonalfutama göcsörtös fűzé válik, Kakuk Tünde és Horváth László páras, homályos tájélményeket rögzít. Az emberi arcot vizsgálja Rónási Tibor, Szabó László, Huber Erika, Lantay Attila; bonyolultabb viszonylatok megfogalmazásával kísérletezik eredményesen Villányi Zsolt, Kántor János, Erdélyi János, Urbán Tibor, Ungvári László, Józsa Gábor már elkészítette a huszadik, jubileumi tábor éremét. A nagyszerű mester-ségbeli felkészültségről és ötletességről tanúszkodó érem egyik oldalán fészke szálló golya látható, másikon a tábor faragott kapuja. Mindkettő jelkép. A fel-növesztő fészek és a felnövekedő, a művészet kapuja.

T. L.

Útba esik jövet-menet Üllésen is

Egy fillért sem költenek fölöslegesen

Azt mondják, hogy az országban egyedülálló az Üllés és Vidéke Takarékszövetkezet. Különbözik a többi, mert két közigazgatási területet szolgálta. Hat Csongrád megyei község mellett kiszolgálja Balotaszállás és Zsana lakosságát is, azokat az embereket, akik minden más vonatkozásban Bács-Kiskun megyéhez tartoznak. Hogyan kebeleztek be a két „határon” túli települést? Véletlenül, avagy nem, jogosan vagy sem? Az üllési takarékszövetkezet elnöke, Mészáros János adja meg a választ:

— Úgy érzem, a balotaszállási üzletház építésére költött 1 millió forintunk „juttatta” nekünk a két helységet. Ugyanis amíg faházban dolgoztak munkatársaink, senkinek sem jutott eszébe magának kérni ezt a területet. Végül is a vitát a MESZÖV és a SZÖVOSZ határozatai javunkra döntötték el.

— Egy tájékoztatóban olvastam, hogy nyolc község tartozik a központhoz. Mióta?

— Január elsején múlt öt éve. Akkor pénzügyminis-ter engedéllyel alakultunk a mostani cégjelzés alatt. Hozzánk tartozik a már említett két szomszédos falu mellett Bordány, Forráskút,

Pusztamérges, Öttömös, Rúza és természetesen Üllés. Az elmúlt öt év alatt 124 millió betétállomány gyűlt össze. Érzékeltetésül meg-egyezem, hogy az azt megelőző 20—22 évben, tehát a takarékszövetkezetek alakulásától a nyolc községben összesen 110 millió volt a betét.

— Említette már korábban, hogy működési területükön 17 ezren élnek. Bővítési lehetőség tehát nincs. Úgy értem ezt, hogy nem számíthatnak több „pénzes” emberre, mégis terveznek fejlesztést. Hogyan?

— Mindenekelőtt szolgáltatásaink bővítésével. Valamennyi lehetséges eszközzel kényelmet és biztonságot igyekszünk teremteni. A környékbelieknek nem kell minden apró élményért Szegedre utazniuk. Megkapják nálunk a buszbérleteket, árulunk ebédjegyeket, sőt a határ közelsége miatt lehetőség van dinárvásárlásra is. Felvezünk újságírdetéseket, hitellevelet adunk autováslárláshoz, beszedjük az áram- és vízdíjat, értékesítjük a totó- és a lottószelvényeket, mitöbb, a négyes találatig fizetjük is a nyereményeket. Nálunk működik az Állami Biztosítók kihelyezett fiókja, szövetünk társasutazásokat az IBUSZ-szal, s nemrég vásároltunk egy üdülőt Harkányban, amelyet télen-nyáron igénybe vehetnek tagjaink.

Ennyit sorolt fel az elnök. Megtudtam még egy hivatalos értesítéssel, hogy 200-nál több átutalási betétszámlát kezelnek megalakították az önszegélyező csoportot, amely tulajdonképpen falusi KST. Ennek 200 tagja 5 ezer forintig kamatmentes kölcsönt kaphat. Nem régen adtunk hírt lapunkban arról, hogy április 1-től a tagok hosszú lejáratú építési és felújítási kölcsönt igényelhetnek, az OTP-vel azonos feltételek mellett. Az összeg jelentős; elérheti a 400 ezer forintot,

Jól zárták az elmúlt évet. A nyereségük 1 millió 556 ezer forint volt, ami fél-millióval több, mint 1983-ban. Ezzel a megyei takarékszövetkezetek sorában a harmadik, az ország 260 hasonló pénzintézete közül pedig a harmincadik helyen állnak

— Betétállományunk jelenleg 234 millió, amiből 85 millió a kölcsönalap. Ezzel a pénzzel azt csinálunk, amit akarunk — magyarázza Mészáros János. — Itt kezdődik a felelősség. Nyilván nem benzine költjük ezt az összeget, hanem beruházásokra, üzletházak felújítására, építésére. Olyan helyre tesszük a pénzt, amellyel növekszik vagyunk. Ebből folyósítjuk a kölcsönöket is, s abban biztos vagyok, hogy egyetlen fillért sem költünk el fölöslegesen, hiszen ha úgy tenénk, egy év múlva „becsukhatnánk a kaput”.

Mint minden más takarékszövetkezetben, itt is bárki elhelyezhet betétet, viszont csak a tagok vehetnek fel kölcsönt. Részlegiek váltásával mindenki tagja lehet a szövetkezetnek, s a június 30-ig belépőket úgy tekintik, mintha egész évben használták volna pénzüket, s ennek megfelelően kapják az év végi 9 százalékos osztalékot.

Az Üllés és Vidéke Takarékszövetkezet minden évben elsőként fejezi be a részkozyuléseket, a tagtervezeteket, s így elsőként tarthatják meg küldöttválasztást. Így történt ezúttal is, s eszedig szombaton, a művelődési házban. A beszámolóik és hozzászólások után választásra került sor. Elnöknek ismételten Mészáros Jánost, helyettesének László Ferencnéét szavazták meg. Az igazgatóságba és a felügyelő bizottságba 9—9 tagot választottak, majd a MESZÖV küldöttközgyűlésére Lajkó Istvánnét és Mészáros Jánost jelölték.

A. S.

Újfent csak galamb!

Most már nem bírjuk tovább tartani magunkat, legyőztek a madarak! Megnyitjuk a nem hivatalos galambrovatot. Nincs ipari vásárunk az idén, mégis látogatónak bemutatónkkal rukkolunk ki a galambász-sport hívei. Egyik a másik után. S most az újabb szenzáció! A nemrégiben megénekelte galambkiállítás (az elsőről van szó) egyik győztese nem hagyta annyiban. A szegedi tenyésztő a szegedi trófea után most olimpiai érmet hozott haza.

Husz ország madarai vettek részt a Portóban rendezett XIX. posta-galamb-olimpián, s a magyar csapat a csehszlovák möött ezüstérmes lett. Egyéniben, a lapunkban is megírt válogatott tagja, a szegedi Nagy Jenő himgalambja ugyancsak második lett. Gratulálunk ez a portói hír megér egy üveg portugáliai Portóit. Egészségére!